

Kristjani pa vemo, da to naše zemsko upanje ni prav nič podobno onemu drugemu upanju, ki se rodi, ko ti je ugasnilo še poslednje upanje na časno rešenje človeštva, pa vseeno zaupaš v Kraljestvo božje: v taistem objemu atomskega in totalitarnege veka — z iskreno vero vanj zaupamo. Naj dostavim brž, da to naše upanje ne obseže samo večnosti, marveč obseže tudi ta naš mrki svet vseh živih bitij. Kajti zločini stremjenja po oblasti, ki so žalostna vsebina vse znane zgodovine, ne zmorejo nič proti kvasu, o katerem govori Kristus, kvas, ki ne preobraža vesoljno človeštvo. Ogenj, ki ga je prinesel na svet, gori še vedno in najbolj krvava leta v zgodovini so leta Milosti...

„Pridi k nam Tvoje kraljestvo...“ prosimo v očenašu. In prošnja je že uslišana in Kraljestvo je prišlo že, med nami je, v nas samih je. Tako nas tedaj dvom zmore le navidezno; in kot je tesnoba naša taisti pozoj za naš notranji mir, je naš notranji poraz le pogoj za našo resnično zmago. „Zaupajte, jaz sem svet premagal...“. Ta, ki je takšno resnico vrgel svetu v obraz, jo je bil zaklical v taistem trenutku, ko so ga izdali, mučili, zasmehovali in kot sužnja na križ pribili.

Pravi sveti Pavel, da vse stvarstvo ječi in trpi v porodnih bolečinah. Našo tesnobo navdihuje na vid neskončni porod krhkega bitja nas samih. A kateri smo očevali vero, dobro vemo, kakšno bo rojstvo. Tako tedaj zastavljamo svetega Pavla besedo Rimljanom našim sodobnikom, o katerih se zdi, da bodo zdaj, zdaj klonili pod pezo tesnobe in ki jim je srce plašno: „Kdo nas bo ločil od ljubezni Kristusove? Mar žalost ali tesnoba, mar preganjanje ali zlad, mar nagota, nevarnosti ali meč? Po vseh teh preizkušnjah smo samo zmagovalci v Njem, ki nas je ljubil.“

FRANÇOIS MAURIAC, 1953

Trinajsti kulturni večer,
sobota 3. novembra ob sedmih zvečer
salon Bullrich, Sarandí 41
Univ. prof. dr. Ignacij Lenček
EKSISTENCIALIZEM

II. del

Po predavanju bo razgovor

Štirinajsti kulturni večer
sobota 17. novembra ob pol osmih
ROBERT SCHUMANN
ob stoletnici smrti
Koncert njegove komorne glasbe

Izšli sta
prvi letošnji publikaciji naše založbe

FANCE BALANTIĆ
pesmi, z ilustracijami in opremo
akad. slikarice Bare Remec
MEDDOBJE

III. leto, številka 1-2

GLAS SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE

Leto III. - 17 VOCERO DE LA CULTURA ESLOVENA 16. 10. 1956

KAJ JE Z EKSISTENCIALIZMOM

Vprašanje, kaj je z eksistencializmom, more imeti vsaj dva pomena: kaj je z njim kot filozofsko doktrino, t. j. kaj je z njegovo resničnostjo ali zmotnostjo, in pa, kaj je z njim, ali živi, ali je že mrtev? Ali je še potrebno, koristno, smiselno govoriti o njem. Kratek odgovor na to vprašanje se mi vidi tem bolj na mestu, ker sem od več strani slišal ugovor, čaš da se je preživel, da ni več aktualen; današnja miselnost da je šla preko njega; maha-enodnevnica je dokončno mrtva.

Takšne sodbe se mi zde ali površne in prenegljene, ali vsaj dvoumne.

Mnogokrat slone na postavki, da je mrtvo, kar ni več novo. Le kar je novo, velja. To je je stara skušnjava; danes jo še večja tehnična miselnost. Tehnika res sunkoma podira včerajšnje, s tem, da neprestano ustvarja današnje. Nov model avtomobila spodrine lanskega; lanski je opuščjen, me izdelujejo ga več, zastarel je. Ni pa tako na duhovnem področju. Tudi v filozofiji ne. Ne gre za to, kaj je novo, marveč, kaj je resnično. Resnica pa ne spodriva druge resnice. Resnica organsko raste, se razvija; ena drugo dopolnjuje, poglablja. Resnica ne zastari.

Tudi se mi zdi krivo misliti, da je preživeto, mrtvo vse, kar ni več „v modi“. Eksistencializem morda res ni več moda. In to je dobro zanj. Ni več obremenjen s tistimi čustveno-razpoloženskimimi priveski, ki jih modnost nekako obeša nanj, ga z njimi prekriva in tako zakriva, moti jaseen pogled in trezno sodbo. Bolj prosto, prozorno gledamo nanj in vanj. Bolje vidimo, kaj zares je.

Prav tako moti beseda „aktualen“. Splošno jo preveč omejujemo. Res je znamenje aktualnosti problema, če se o njem veliko razmišlja, govori, piše. A prav zato je tudi aktualno to, o čemer se nič ne govori in piše, o čemer čas molči. Zakaj? Končnost, omejenost človeškega uma je vzrok, ne le, da ne poseduje nikoli obenem vse resnice (tota et simul possessio, pravi Boecij), marveč tudi, da nujno zamolči eno, ko govori o drugem. Kadar se koncentrira v eno, je v nevarnosti, da pozablja drugo, da ostalo izgine iz njegovega obzorja; česar pa več ne vidi, rad zanika. V tem je nevarnost vsake dobe: duhovna enostranost. S tem pa je rečeno, da prav tistega porebuje, o čemer molči. Tako je za neko dobo aktualno tudi prav to, o čemer ne govori. Tudi „nesodobno“ more biti zelo aktualno. Torej: tudi če bi o eksistencializmu več ne govorili, ne bi bil še samo zaradi tega neaktualen. Pa tudi: aktualen more biti tudi po tem, o čemer ne govori.

Končno moremo reči, da je v neki filozofiji mrtvo le to, kar je zmotno. Reči, da je eksistencializem mrtv, se pravi trditi, da je ves zmoten. Kar je resničnega, živi naprej. Morda ne pod istim imenom, a to ni važno. Važno za neko filozofsko smer je, da doprinese drobec k zgradbi resnice, da jo pomaga graditi. S tem se vključi v philosophia perennis; v njej živi naprej. Več od neke določene filozofske smeri v zgodovini človeškega duha ne moremo zahtevati.

Kaj je torej z eksistencializmom?

Vsaj to moremo reči: njegovi problemi so problemi človeka in njegovega življenja v našem času. Ti problemi so vedno aktualni. Še je aktualen po tem, kaj hoče: rešiti konkretnega človeka iz mase v samosvoje življenje. Živ je po vplivu, ki ga ima na današnje mišljenje. Njegova metoda in njegove analize bodo zapustile trajno sled. Pobude, ki izhajajo iz njegovih misli, rodijo sadove: oplajajo mišljenje tudi v shlastični filozofiji. Njegovi poudarki so priklicali na dan marsikaj, kar je bilo prekrito. Ob njem so druge filozofije začele nanovo pretehtavati, razčiščevati, popravljati svoje trditve.

(Nadaljevanje na naslednji strani)

odmevi

Ameriška domovina v št. 132 z dne 12. julija t. l. prinaša v svoji Kulturni kroniki članek „Slovensko kulturno življenje v Argentini“. Najprej poroča o uspehih in veljavi pevskega zbora „Galus“, potem o odličnih nastopih altistke ge. France Golobove in nazadnje o delovanju Slov. kult. akcije: „Težišče ustvarjalnega kulturnega delovanja med Slovenci v zamejstvu je vsekakor Slovenska kulturna akcija s sedežem v Buenos Airesu“. Poročevalec našteva potem njene perlojane publikacije in knjižni načrt za prihodnje leto ter omenja Maroltovo predavanje o Gorsetu in razstavo Bare Remec.

poročamo

„NAŠ DOM“ V SAN JUSTU

V nedeljo dne 21. oktobra je bil v San Justu slovesno blagoslovljen in odprt nov slovenski dom. Dopoldne je bila otvoritvena slovesnost, popoldne pa velika ljudska prireditev v novih prostorih.

„Naš dom“ razpolaga z lepimi prostori, ki bodo predvsem služili kot šolske učilnice in zbirališča za kulturne prireditve. Prepričani smo, da bodo pomenili mnogo pri vsem nadaljnjem delu naših rojakov v tem delu Velikega Buenos Airesa.

Vsem, ki so sodelovali pri pripravah in izvedbi vsega, kar je vodilo do tako lepe slovenske ustanove med nami, prav lepo čestitamo in se jim zahvaljujemo za trud, ki so ga položili v delo, namenjeno kulturnemu delovanju.

doma in po svetu

Minou Drouet je francoska pesnica, ki je stara osem let. Njen sloves je šel že preko meja Francije in se ob njenem slučaju ustavlja kritiki in psihologi. Minou Drouet je vsekakor prvi čudežni otrok, ki ga je rodila poezija. Vsi se zavzemajo nad njenim čustvenim in miselnim svetom. Tako piše v eni svojih pesmi: „Ritkica majhnih deklic je obupno lep dar božji za živčno pomiritev mater. Prav kot da bi bili druga za drugo ustvarjeni: vdolbina roke in vdolbina ritkice.“ O svojem pesnikovanju pravi: „Besede se mi pogosto zde kot tiste puste sive kepice, ki jih pek poriae v peč; moje misli pa so toplota, ki iz njih naredi žive, dehteče, zlate žemljice.“ Psičku, ki je ostal v Parizu, je pisala: „Včeraj so prišli trije bradati stari gospodje, vsak s svojo brado. Vprašali so me, ali znam delati aleksandrince — to so verzi, ki hodijo po dvanajstih tačkah. Zalostna sem premišljevala: prvič se verzi ‚ne delajo‘, oblak priplava mimo, nekaj se v tebi zgane, nič ne moreš za to, kriv je oblak. Potem pa, hvala lepa, moji verzi nimajo tačk, peruti imajo.“

KNJIŽNA ZALOŽBA SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE ALVARADO 350, RAMOS MEJIA, BUENOS AIRES, ARGENTINA

POVERJENIKI SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE, KI SPREJEMAJO ZANJO VPLACILA

ANGLIJA

Kunstelj Rev. Ignacij — Slovenska pisarna
62, Offley Road, London SW 9, England, Europa

ARGENTINA

Arko dr. Vojko — Rolando 257, SC de Bariloche, Rio Negro, FCNGR
Bohinc Tine — (Moreto 1449, Capital) — Tintoreria Morón, Morón
Dušnopastirska pisarna — Ramón Falcón 4158, Capital Federal
Glinšek Ignacij — a/c Comp. Mar. Holandesa, Maipú 72, Capital Federal
Lanús — Villa Eslovena
Hirschegger Rudi — Calle Francia 335, Puntillo, Mendoza
Homan Pavle — Temple 2147, Munro — FCNGB
Jurčec Ruda (Casa BOYU) — Olazábal 2380, Capital Federal
Kocmur Marjan — Alvear 1071, Florida, FCNGB
Krevs Rado — Diadema Argentina KM 27, Comodoro Rivadavia
Štefe Anica — Asamblea 673, Boulogne sur Mer, FCNGBM
Villa Constructora, Transradio — San Justo
Zajc Nataša — Avenida de Mayo 693, Ramos Mejía FCNDFS

AVSTRALIJA

Ambrožič P. Bernard — Gordon Street 66, St. Francis, Paddington, Sydney, Australia
Zaletel Rev. Vinko — Viktringerring 26, Klagenfurt, Austria

AVSTRIJA

Hribar Zvonimir — 30, Urana Rd Lavington, Albury, NSN — Australia

BELGIJA

Reven Rev. Zdravko — Grand Rue 37, Charleroi, Belgique — Europa

BRAZILIJA

Mirt Vinko — Caixa postal 7058, Sao Paulo, Brasil

ČILE

Kaplja s. Vincencija — Calle Dieciocho 161 (Hospital de Salvador), Santiago de Chile

FRANCIJA

Čretnik dr. Nace — 4, Rue Saint Fargeau, Paris XX, France

ITALIJA

Beličič Vinko — Via degli Alpini 32, Opicina, Trieste, Italia
Humar dr. Kazimir — Corte S. Ilario 7, Gorizia, Italia
Vodeb Vede — Via Urbano VIII/16, Roma, Italia
Zorko Rev. Stanko — Vicolo delle Rose 7, Trieste, Italia

KANADA

Kopač Rev. Janez — 594, Manning Ave, Toronto 4, Ont., Canada
Kosir John — Box 30, Batawa, Ont., Canada
Kozina Renata M. — 3780, Barclay Ave, Apt 7, Montreal, Canada
Kramole Ted (Božidar) — 391, Sherbourne St. Ap. 302, Toronto, Ont., Canada
Turk Rev. Martin — 545, Mahon Ave, North Vancouver, BC — Canada

VENEZUELA

Rojnik Ivan — Bello Monte, Avenida Coroní,
Edif. St. Livia, apart. No. 4, 1º Piso,
Caracas (Sabana Grande) — Venezuela

ZDRUŽENE DRŽAVE

Bernik dr. Joseph — 1854 W, 23 Rd. Str., Chicago 8, Ill. — USA, do 31. 12. 1956.: APT. 614, 1100 North La Salle, Chicago 10, Ill. — USA
Goričan Milka — 406 E, 6 Str., New York 3, NY — USA
Kregar arch. Simon — 5902, Catalpa Ave, Ridgewood 27, New York, NY, USA
Mauser Karl — Slovenska pisarna
6116, Glass Avenue, Cleveland 3, Ohio, USA
Mazovec P. Robert OFM — 1852, W, 22 Place, Chicago 8, Ill., USA
Novak Zdravko — 1084 East, 177 Str., Cleveland 19, Ohio, USA
Svetlič Ing. Dušan — 1015 A, SO, 10th Street, Milwaukee 4, Wisc. — USA
Wolbang Rev. Charles CM — 500 East Chelton Ave, Philadelphia, 44, PA — USA

„GLAS“ je štirinajstnevnik. Izdaja ga Slovenska kulturna akcija, Alvarado 350, Ramos Mejía, FCNDFS, Bs. As., Argentina. Ureja uredniški odbor. Tiska tiskarna „Federico Grote“, (Ladislav Lenček C.M.), Montes de Oca 320, Buenos Aires.